

Proposició de llei de publicació de les balances fiscals
Tram. 202-00058/09
Presentació
Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya
Reg. 15505 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 19.07.2011

A la Mesa del Parlament

Anna Simó i Castelló, portaveu, Pere Aragonès i Garcia, diputat del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, d'acord amb el que estableix l'article 100.b del Reglament del Parlament, presenten la proposició de llei següent:

Proposició de llei de publicació de les balances fiscals

Memòria justificativa i antecedents

Objecte de la proposició de llei

La proposició de llei presentada té per objecte modificar el Text Refós de la Llei de Finances Públiques de Catalunya, aprovat pel Decret Legislatiu 3/2002, per tal d'incloure, dins de l'informe econòmic i financer que acompanya el projecte de llei de pressupostos que anualment presenta el Govern davant el Parlament, un càlcul de les balances fiscals entre Catalunya i l'Estat del darrer exercici liquidat.

Capacitat normativa

La competència per a regular aquesta és reconeguda pel Títol VI de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, i en especial pels articles 211 i 212.

Necessitat i incidència social

La necessitat i incidència social de la proposició de llei es troba justificada en l'Exposició de Motius del text presentat.

Afectació normativa

La proposició de llei afecta exclusivament al Text Refós de la Llei de Finances Públiques de Catalunya, en concret al seu article 31.

Afectació pressupostària

La proposició de llei no comporta cap increment ni suposa cap afectació de crèdit pressupostari.

Exposició de motius

Els estats formats per diferents nivells de govern, requereixen d'un model de finançament que redistribueixi els recursos entre ells d'acord amb la distribució competencial i de forma suficient i equitativa per a la provisió dels béns i serveis públics. El repartiment dels recursos entre els diferents nivells de govern s'ha de fonamentar en la suficiència, l'equitat i la transparència i, en conseqüència, és essencial el coneixement dels fluxos fiscals entre els diferents territoris és essencial. El document fonamental per quantificar els fluxos fiscals entre els diferents territoris i nivells de govern són les balances fiscals. El concepte de balança fiscal ve definit per la diferència

entre la despesa efectuada pel sector públic estatal en un territori i el volum d'ingressos fiscals que es generen en aquest territori. En el cas de Catalunya, més planerament, la diferència entre el que una comunitat autònoma rep de l'Estat i el que paga a l'Administració central.

L'avaluació de les balances fiscal ha tingut una llarga tradició a Catalunya, que ha anat des d'estudis elaborats per reconeguts economistes fins a publicacions impulsades pel mateix Govern de la Generalitat, però no és fins l'any 2003 que s'institucionalitza l'estudi de les balances fiscals. En la reunió de la part catalana de la Comissió Mixta de Valoracions Administració de l'Estat - Generalitat de Catalunya de 2 de desembre de 2004 s'acorda la creació d'un grup de treball amb l'objectiu d'actualitzar i posar al dia les estimacions de la balança fiscal de Catalunya. En data 31 de gener de 2005 aquest grup presenta els resultats del dèficit fiscal de Catalunya per a l'any 2001 i realitza una proposta per identificar el component estructural d'aquesta balança, per tal de donar una idea de quin pot ser el desequilibri entre els fluxos territorials de despeses i ingressos amb l'Administració Central que de forma permanent suporta Catalunya. En aquest document s'exposa també la metodologia adoptada pels càlculs, així com les dades de l'evolució del dèficit fiscal de Catalunya en el període 1986-2001.

Posteriorment, el Govern de la Generalitat encarrega al mateix grup d'experts una nova actualització i posada al dia de la balança fiscal per al període 2002-05, seguint la metodologia establerta en l'informe previ realitzat pel mateix grup de treball l'any 2005. El resultat de l'estudi es presenta el 9 de juliol de 2008. Malgrat que es parteix de la metodologia emprada en l'estudi anterior, durant aquell interval es produeixen avenços, tant en la disposició d'informació com en alguns aspectes metodològics, que permeten oferir unes estimacions de la balança fiscal més precises.

Al mateix temps la pressió d'alguns grups parlamentaris catalans als successius governs de l'Estat Espanyol aconsegueix que es presentin el juliol de 2008 les balances fiscals de totes les Comunitats Autònomes de l'Estat per a l'any 2005. Aquest estudi permet obtenir una radiografia clara de l'estat de la qüestió per avançar cap a un nou model de finançament de les Comunitats Autònomes, fruit de l'aprovació del nou Estatut de Catalunya i de la necessària modificació de la Llei Orgànica de Finançament de les Comunitats Autònomes (LOFCA). La seva publicació evidencia que Catalunya es situa en un alarmant i crònic dèficit fiscal, tal i com mostren els resultats en cadascun dels mètodes diferents de càlcul emprats.

L'objectiu de disminució del dèficit fiscal que pateix la Generalitat de Catalunya ha estat una voluntat compartida de la majoria de forces polítiques catalanes. Posar les bases d'un nou model de finançament i concretar la inversió de l'estat a Catalunya en infraestructures en un percentatge igual al de la nostra contribució al PIB espanyol – com reglamenta la Disposició Addicional Tercera de l'Estatut– respon a questa voluntat.

D'altra banda s'ha de tenir en compte que la Disposició Addicional Tercera de l'Estatut té una durada determinada (7 anys), i per tant aquesta clàusula no garanteix a llarg termini que aquesta possible reducció del dèficit fiscal sigui una excepció en la nostra història. Malgrat aquesta limitació, és essencial verificar el seu compliment de forma objectiva. Per això, l'actualització de les balances fiscals és necessària per la reducció del dèficit fiscal de Catalunya, mesurar l'evolució en el temps de les relacions fiscals entre Catalunya i Espanya i posteriorment treure'n, si és el cas, les conseqüències polítiques que es creguin oportunes.

Al mateix temps el ple del Parlament de Catalunya ha aprovat el 9 de març de 2011 la Moció 4/IX del Parlament de Catalunya, sobre el nou model de finançament basat en el concert econòmic. En el punt b) d'aquesta s'insta al govern de Catalunya a actualitzar les balances fiscals d'acord amb la voluntat expressada en la Comissió Mixta de Valoracions Estat-Generalitat del 2 de desembre de 2004 i a donar continuïtat als treballs i al mètode del Grup de Treball per a l'Actualització de la Balança Fiscal de Catalunya del gener del 2005 i del juliol del 2008. Per altra banda en el seu punt d) s'insta a demanar al Govern de l'Estat la regulació per llei de la publicació i l'actualització periòdica de les balances fiscals entre l'Administració de l'Estat i les comunitats autònomes, i donar continuïtat a les publicades el juliol del 2008 pel Ministeri d'Economia i Hisenda. Recollint aquest mandat del Parlament i per tal de garantir la elaboració a Catalunya de les balances fiscals i la seva continuïtat i en

coherència amb la petició al govern de l'estat de garantir la publicació de les balances fiscals a través de l'obligatorietat per llei, la millor garantia a Catalunya de la seva confecció es regular-ho també per llei. Per aquesta raó es modifica el Text Refós de la Llei de Finances Públiques de Catalunya estipulant que la publicació de les balances fiscal estigui vinculada amb la presentació de la Llei anual de pressupostos amb la inclusió en el preceptiu informe econòmic i financer.

La seva inclusió en la Llei de Pressupostos permet oferir una radiografia clara de la recaptació tributària realitzada a Catalunya i de la despesa finalment efectuada, per tal de situar les decisions sobre el pressupost de la Generalitat de Catalunya en el marc del conjunt de la recaptació tributària a Catalunya, resultat de l'esforç fiscal del conjunt de ciutadans i ciutadanes del nostre país.

Per aquests motius, el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya presenta la següent:

Proposició de llei

Article 1. Addició d'un nou punt a l'article 31 del Text Refós de la Llei de Finances Públiques de Catalunya

S'afegeix un nou punt 3bis a l'article 31 del Text Refós de la Llei de Finances Públiques de Catalunya:

«3bis. Prèviament a l'adopció per part del Govern de l'acord d'aprovació del Projecte de Llei del pressupost, el Departament competent en economia i finances elaborarà el càlcul de la balança fiscal entre Catalunya i l'Estat corresponent al darrer exercici liquidat definitivament que s'incorporarà en l'Informe econòmic i financer»

Article 2. Addició d'un nou epígraf al punt 4 de l'article 31 del Text Refós de la Llei de Finances Públiques de Catalunya

S'afegeix un nou epígraf al punt 4 de l'article 31 del Text Refós de la Llei de Finances Públiques de Catalunya:

«i. El càlcul de la balança fiscal entre Catalunya i l'Estat a la que fa referència l'apartat anterior.»

Anna Simó i Castelló Pere Aragonès i Garcia
Portaveu del GP d'ERC Diputat del GP d'ERC